

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dictamina Seu Scita Variæ Doctrinæ, Politicæ, Moralis, Stoicæ, Christianæ, & Spiritualis

Nieremberg, Juan Eusebio

Paderbornæ, 1711

Decas II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50306](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50306)

de bonus reddaris. Tametsi dignitate super omnes emineas, si vel supremo in orbem polleas dominatu, sis licet sapientior omnibus, corporis animique dotibus excellas; nemo te tamen, si virtus absit, bonum appellârit. At verò desint hæc omnia, non desit virtus, nemo tibi boni appellationem sustulerit. Talis est ad præcellentiam titulus bonitatis.

9. Divitiæ fallunt, honores evanescent, fortuna præcipitat. Anne, quod te bonum non facit, faciet fortasse pessimum, bonum dixeris? Non est bonum, quod bonos non facit. Virtus nemini officit: omnibus prodest, & absque alterius adminiculo se solâ proderit tibi, plus quàm cætera omnia.

10. Quidam Philosophorum virtutem definiunt esse, unde, & per quam omne bonum derivatur. Habet illa aquæ ductus suos, per quos dimanat ad nos omnis felicitas vitæ hujus, & beatitudo alterius. Undique prodest, æquè corpori ac animæ, tam in hac vita, quàm in altera.

DECAS II.

II. Omne vitium omni studio devita;
neque

neque dixeris: id totum est quod possum, nequeo amplius. Idem enim hoc est, ac dicere: vellem, sed nequeo hoc vitium fugere; & hoc idem, ac illud: possum, sed nolo virtutem sequi.

12. Quæ distantia est cæli à terra, hæc eadem est terræ à cœlo: nam duo extrema æqualiter distant. Alia prorsus ratio est in virtute & vitio. A virtute citissimè transferis ad vitium à vitio ad virtutem lentissimè.

13. Virtuti uti dignissimæ competit honoratior locus: hunc ei discretio assignat, & mediam collocat inter extrema, cavendo, nè in quo deficiat aut excedat; nè quid nimis, nè quid minùs.

14. Videas virtuti vitium semper esse proximum; idcirco cave sis, nè inquirendo in illam, incurras in istud. Sunt homines veri, sunt & picti solùm fictive. Idem est in virtutibus: quasdam color sic pingit & species externa: aliæ veræ sunt, & seipsis constant. Virrus conficta vitium est, destituta scilicet discretione debita, & intentione pura: falsa autem virtus est vitium verum.

15. Sed

15. Sed neque veris virtutibus omnino acquiescas: aliæ enim simplices sunt, aliæ solidæ: illæ roboris exigui, istæ validissimæ. Leo parvus & magnus uterque Leo est, differunt tamen. Virtus robustior alias quoque attrahit, & jungit sibi: tene-rior, licet virtus sit, sola remanet, & sociis destituitur.

16. Utere Ratione, quemadmodum Leo unguibus, cervus pedibus, & in pullorum præsidium plumis gallina. Omnia animalia dotavit natura, consentanea unumquodque supellectile instruens, quasi portione cognatæ hæreditatis. Liberalior longè in hominem fuit: dando Rationem plus dedit, quàm cæteris omnibus.

17. Quomodo Leo victurus est absque pedibus? aut quæ se defendet aper absque dente falcato? Et homo nisi Ratio ducatum præstet, quam viam tenebit? quò progressurus est? Bene Pythagoras dixit, prudentiam homini pro viribus esse, pro armis, pro muro. Sit integer animus, omnia in tuto sunt.

18. Nullum vitium damnosius est, quàm quod virtutis similitudinem induit. Larvatum

vatum

vatum timetur minùs, aut penè diligitur. Desipis, ſi alieni criminis te reum facis, ut proximum immunem reddas. Pejus eſt culpæ favere, quàm facere; hoc fragilitatis eſt, illud malitiæ.

19. Ex uſu rationis formatur Virtus, ex abuſu vitium oritur. At quis Major abuſus, quàm contraire Rationi? Tametiſi quodvis vitium aliò ſe torqueat, omnia tamen adverſantur Rationi; vitioſus autem ſibi ipſi. Turpe eſt Intellectu uti, ut beſtiis aſſimilêre.

20. Nescire imperare affectibus ſuis tam dedecoroſum eſt impio, quàm pænoſum iis non poſſe occurrere. Vel non audent tentare quod cupit, vel ſi tentat, non aſſequitur. Adeò propria illum vota affligunt. Spes modicæ voluptatis quàm longa rependitur ſerie dolorum! imò quàm cara ſunt pretia dubii mellis per ipſos amarores ad nos deſluentis.

DECAS III.

21. Nullum vitium eſt abſque cenſu, nullum cum emolumento. Sui cauſâ, & ſine fænore adjuncto nemo illud quæſierit: inde vilitas ejus pateſcit. Superbia appetit hono-